

Gedragsbevorderingsprotocol

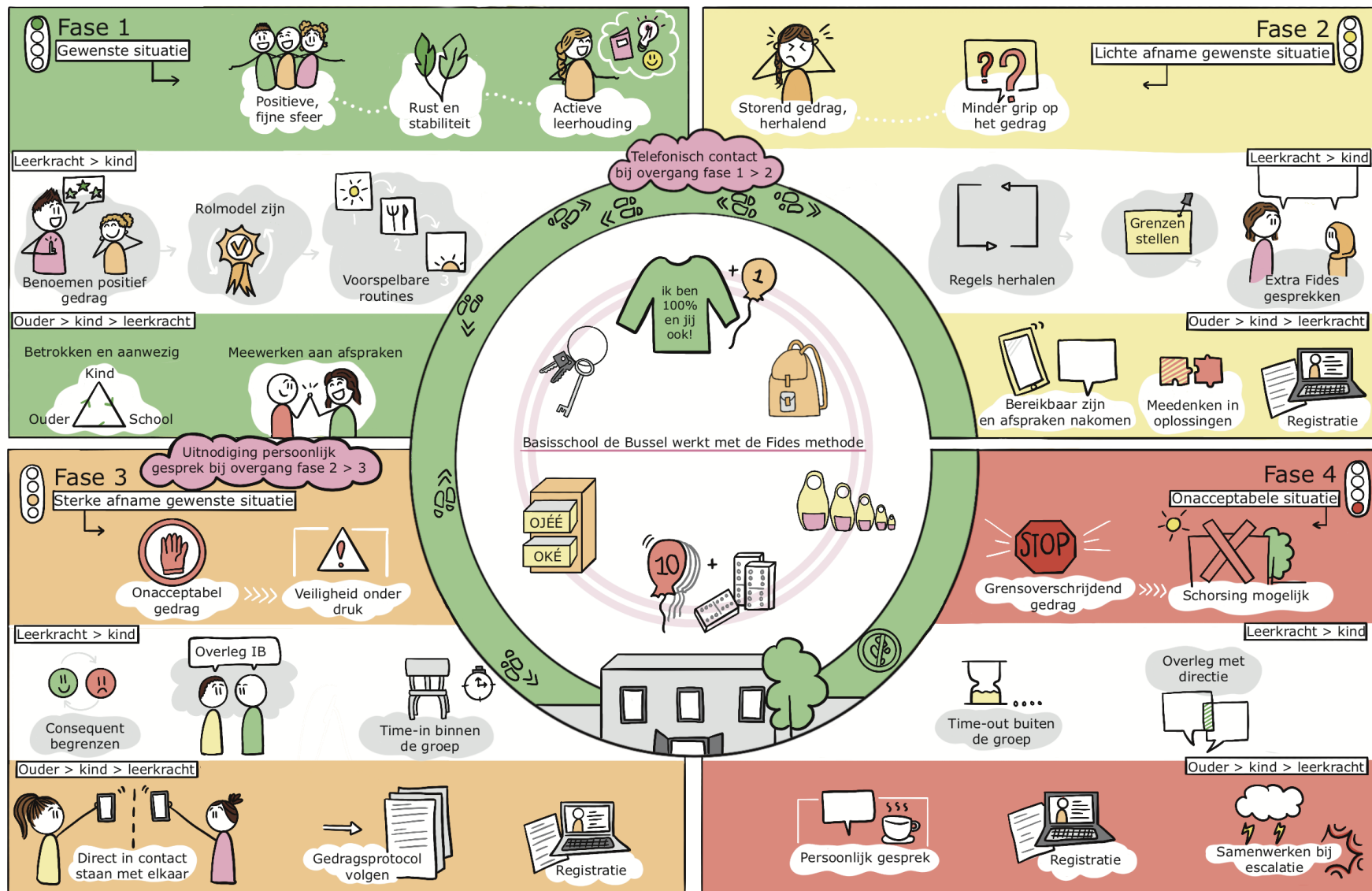
Onderliggend:

[Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – ouders/verzorgers](#)

[Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – kind](#)

[Ongewenst en grensoverschrijdend gedrag – medewerker](#)

 Stappenplan
Gedragsbevorderingsprotocol

Schetsgewijs

Waarom stellen wij dit protocol op?

Het gedragsbevorderingsprotocol wordt opgesteld om een veilige, respectvolle en stimulerende leeromgeving te waarborgen voor alle leerlingen.

Met dit protocol willen wij:

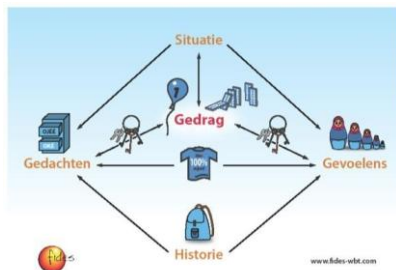
- Eenduidigheid creëren in de manier waarop we met gedrag omgaan, zodat leerlingen, ouders en medewerkers weten wat er van hen verwacht wordt.
- Positief gedrag stimuleren door duidelijke afspraken, consequent handelen en het belonen van gewenst gedrag.
- Voorkomen en beperken van ongewenst gedrag, door tijdig signaleren, begeleiden en waar nodig passende maatregelen te nemen.
- Samenwerking met ouders versterken, zodat school en thuis elkaar ondersteunen in het bevorderen van goed gedrag.
- Een veilige en prettige schoolcultuur behouden waarin iedereen zich gezien, gehoord en gewaardeerd voelt.

Gewenste situatie (fase 1)

- De Bussel streeft naar een positieve, opbouwende sfeer met duidelijke grenzen voor alle betrokkenen
- Respectvolle omgang (leerlingen, personeel, ouders)
- Positieve en constructieve onderlinge verhoudingen in de klas
- Een rustige werksfeer
- Een actieve leerhouding van leerlingen, waarin door de leerkracht rekening wordt gehouden met de individuele (onderwijs-)behoeften
- Het team van De Bussel heeft scholing gevolgd vanuit de Fides-methodiek

Op De Bussel wordt bij kind (en indien wenselijk ouder-) gesprekken gebruik gemaakt van de werkwijze vanuit Fides om inzicht te verschaffen in de eigen rol en mogelijkheden binnen een situatie. Dit geldt zowel bij situaties binnen de klassetting als op het schoolplein.

Hierbij wordt uitgegaan van het visuele schema, waarin de volgende symbolen centraal staan:

- 100% t-shirt
- Rugzak
- Matroesjka
- Sleutelbos
- Domino
- Ballon
- Ojee/Oké-laasje

Naast voorgaande afspraken zijn er vaste schoolafspraken opgesteld m.b.t. klassenmanagement en respectvol omgaan met elkaar, leerkrachten en het gebruik van materiaal binnen alle ruimtes (zie bijlage)

Gedrag:

Leerling vertoont gewenst gedrag. Een leerling kan hierbij een enkele keer aangesproken worden op 'ongewenst gedrag', dat snel en eenvoudig te corrigeren is. Dit is puur incidenteel en betreft nog relatief onschuldig gedrag. Denk hierbij aan een keer schelden, in spelsituatie een duw geven etc.

Betrokkenen:

Leerling en leerkracht(en).

Beleid:

Corrigerende feedback (ik-boodschap), herinnering aan groepsregels, reflectiegesprek met leerling (Fides-symboliek)

Bij de overgang van fase 1 naar fase 2 heeft de leerkracht telefonisch contact met de ouder(s). Tijdens dit gesprek wordt het gedrag van de leerling toegelicht en aangegeven dat de leerling het gedragsprotocol ingaat. Het protocol wordt toegelicht aan ouders en/of zij worden hiervoor verwezen naar de visual op de website van de Bussel.

Leerkrachtgedrag	Begeleiding naar leerling	Begeleiding naar leerkracht	Concrete stappen	Ouders
• Positief gedrag signaleren en benoemen • Dagelijks positief starten met een check-in in kringopstelling • Dag (minstens tweemaal per week) positief afsluiten met check-out • Complimenten	• Taal vanuit de Fides-methodiek binnen individuele of groeps gesprekken • Specifieke activiteiten rondom de gouden, zilveren en bronzen weken	• Bespreken pedagogisch klimaat/omgaan met moeilijk gedrag in teambijeenkomsten (directie/IB) • Veiligheidsplan/ Beleidsplan sociaal-emotionele ontwikkeling • Groepsbesprekingen, waarin ook	• Afstemmen afspraken (klassenmanagement)/regels • Elkaar aanspreken (feedback), vanuit gedeelde zorg • Elkaar 'aanhoren'	• Actuele protocollen op website • Kennismakingsgesprekken in september • Vaste gespreksronde in februari • Facultatieve gespreksrondes in

• Goede feedback (ik-boodschap) • Positieve verwachtingen uitspreken • Voorspelbaarheid & routines • Leerkrachten functioneren als rolmodel • Goede organisatie (klassen-management, zie bijlage schoolafspraken) • Vertrouwen geven • Welbevindings-gesprekken met individuele kinderen middels Fides-aanpak (gebruik schema en symbolen) • Groepsgesprekken vanuit Fides methodiek met actief gebruik van de symbolen • Inzetten time-in wanneer een kind dit nodig heeft om weer optimaal tot ontwikkeling te kunnen komen • Nieuwe leerkrachten worden vanuit de Fides-werkgroep begeleid bij de toepassing van de symbolen en 'taal' • Leerkrachten bespreken met ieder kind de onderdelen: 'dit ben ik', 'zo ben ik' en 'zo werk ik' om het eigenaarschap te vergroten.	• Klimaatschaal + SIGA • Vaste routine middels dagplanning • Uitleg m.b.t. betekenis en doel time-in en time-out	Klimaatschaal/SIGA wordt meegenomen • 'zorg-app' opstarten met het team, waarin snel en discreet informatie gedeeld kan worden, waarop gehandeld moet worden m.b.t. zorgcasussen • Waar nodig na schooltijd kort 'deelmoment' m.b.t. een zorgcasus (wie kan, sluit aan) • Casus inbrengen in bouwvergadering.	en steunen zonder direct mee te gaan in de emotie • Inzet kwaliteits-kaart Fides	november en mei/juni • Ouderavond rondom Fides • In gesprekken wordt, waar nodig, verwezen naar het visuele Fides-schema
---	--	--	---	--

Lichte afname gewenste situatie (fase 2)

In deze fase is het gedrag van een leerling niet acceptabel en is de grip op het gedrag verminderd. Dit betreft herhaald storend gedrag, zoals:

- niet luisteren naar wat er gezegd wordt en/of het niet opvolgen van instructie van de leerkracht
- verbaal ongepaste uitingen, zoals schelden of verbale bedreigingen naar leerkracht of medeleerlingen
- werkweigering, waarbij het opgegeven werk niet gemaakt wordt, terwijl dat wel de instructie van de leerkracht is
- weglopen, waardoor toezicht niet mogelijk is
- schreeuwen in de klas, waardoor de rust in de groep bewust verstoord wordt

Doelstelling van stadium 2 is de situatie zo snel (binnen 4 à 5 weken) mogelijk terugbrengen naar stadium 1 (proactief/preventief). Na 4 weken volgt een evaluatie van de interventies en wordt besloten om ofwel terug te gaan naar fase 1 (gewenste situatie) ofwel door te stromen naar fase 3.

De fases hoeven niet altijd in vaste volgorde doorlopen te worden. In sommige situaties, afhankelijk van de ernst van het ongewenste gedrag, kan er direct worden overgegaan van fase 1 naar bijvoorbeeld fase 3. Afhankelijk van de situatie kan er ook voor gekozen worden een fase te verlengen, voordat wordt overgegaan naar de volgende fase.

Gedrag:

De leerling vertoont herhaaldelijk storend en/of ongewenst gedrag. Dit betreft herhaald gedrag, dat in fase 1 al is gezien/besproken met leerling en ouders.

Denk hierbij aan: herhaaldelijk schelden, andere kinderen uitdagen en/of meer opzettelijk fysiek benaderen (slaan, schoppen), niet opvolgen van instructie van een volwassene binnen de school.

Betrokkenen:

Leerling, ouder(s), leerkracht(en), en ib (adviserend).

Beleid:

Bij de overgang van fase 1 naar fase 2 heeft de leerkracht telefonisch contact met de ouder(s). Tijdens dit gesprek wordt het gedrag van de leerling toegelicht en aangegeven dat de leerling het gedragsprotocol ingaat. Ook wordt besproken dat bij het (eventueel) bereiken van fase 3 een sanctie zal volgen en de ouders worden uitgenodigd voor een gesprek.

Tijdelijke aanpassing van werkplek, inzet beloningssysteem, schriftelijke vastlegging in dossier in ESIS (= aanmaken sjabloon GBP via 'nieuwe notitie' in ESIS).

[Terug naar fase 1 / door naar fase 3]

Bij de overgang van fase 2 naar fase 3: ouders worden door de leerkracht uitgenodigd voor een persoonlijk gesprek, waarbij ook de intern begeleider wordt betrokken.

Leerkrachtgedrag	Begeleiding naar leerling	Begeleiding naar leerkracht	Concrete stappen	Ouders
• Pro-actief zijn... • Regels herhalen/ bespreken • Feedback /zelfreflectie • Aanspreken	• Hulpmiddelen inzetten, zoals beweegpot, dagrooster, thermometer, eigen plan van aanpak	• Collegiale consultatie/ groeps-besprekingen met IB/directie • Fides: team-besprekingen	• Afspraken maken • Direct en consequent reageren. Liever: collega neemt groep	• Aanpak Fides: informatie & communicatie naar ouders • Inbreng in ZAT • Informatie over

• Concrete grenzen stellen • Letten op eigen actieve, positieve houding en gedrag. • Verwachtingen uitspreken • Extra inzet Fidesgesprekken, evt. met behulp van lid vanuit werkgroep • Inschakelen hulp vanuit gezamenlijk gedeelde zorg (collega's, expertise). • Leerkracht neemt telefonisch contact op met ouders.	• Ruimte voor beweging • Beloningssysteem • Gesprek middels Fides aanpak • Werk/taak aanpassen in samenspraak met ouders • Even op een prikkelarme plaats zitten (time-in-plaats) binnen de groep). Denk aan stilte huis. • Mogelijke verwijzing naar Rots & Water en/of Powerkidzzz	• Breed casusoverleg met team	over, eigen leerkracht gaat met leerling in gesprek • Altijd veiligheid bieden • Groeps- of schoolafspraken afstemmen met team	protocollen (gedrag) en interventies • Evaluatiegesprekken plannen
--	---	---	--	---

Sterke afname gewenste situatie (fase 3)

- Doelstelling van stadium 3 is de situatie zo snel mogelijk terugbrengen naar stadium 1.
- Veiligheid leerling, medeleerlingen en personeel waarborgen.
- We spreken in dit stadium over onacceptabel gedrag.

Gedrag:

Leerling vertoont onacceptabel gedrag, dat groepsveiligheid beïnvloedt. Het betreft hier o.a. het volgende gedrag (onderstaande opsomming is niet allesomvattend):

- niet luisteren naar wat er gezegd wordt en/of het niet opvolgen van instructie van de leerkracht
- verbaal ongepaste uitingen, zoals schelden, intimideren of verbale bedreigingen naar leerkracht of medeleerlingen
- werkweigering, waarbij het opgeven van werk niet gemaakt wordt, terwijl dat wel de instructie van de leerkracht is
- weglopen, waardoor toezicht niet mogelijk is
- schreeuwen in de klas, waardoor de rust in de groep bewust verstoord wordt
- Non-verbaal respectloos gedrag, zoals rollen met de ogen, seinen naar medeleerlingen
- Gericht kapotmaken of verstopen van materialen van een medeleerling of de groep
- Fysieke agressie richting een medeleerling of de leerkracht in de vorm van schoppen, slaan, duwen, bijten, knijpen, met materiaal gooien.

Betrokkenen:

Leerling, ouder(s), leerkracht(en), ib en directie (adviserend).

Beleid:

Bij de overgang van fase 2 naar fase 3: ouders worden door de leerkracht uitgenodigd voor een persoonlijk gesprek, waarbij ook de intern begeleider actief wordt betrokken.

Bij de overgang van fase 3 naar fase 4: ouders worden door de leerkracht uitgenodigd voor een persoonlijk gesprek, waarbij ook de directie actief wordt betrokken. Leerplicht wordt geïnformeerd.

Time-in binnen de groep, geen interactie tijdens time-in, nagesprek. Schriftelijke vastlegging sjabloon GBP in ESIS.

Leerkrachtgedrag	Begeleiding naar leerling	Begeleiding naar leerkracht	Concrete stappen	Ouders
• Pro-actief zijn • Positief gedrag zien en benoemen. • Duidelijkheid • Begrenzen • Consequenties bespreken • Consequent zijn • Aanspreken op gedrag • Ingrijpen en niet door laten sudderen. • Bespreekbaar maken. • Time-out binnen de groep (alleen fase 3) • Groep 1/2: Buiten de kring zetten/laten zitten. • Groep 3 t/m 8: 1. Er is geen interactie meer met deze leerling	• Duidelijke regels en consequenties • Positieve benadering • Nabijheid • Duidelijkheid • Grenzen stellen • Toezicht houden • Time-in binnen de groep	• Overdracht collega bij aanvang schooljaar • Collegiale consultatie bevorderen • Gesprek leerkracht- IB-schoolleiding • Consultatie externe deskundige • Begeleiding IB/AB • Welke Fides-interventie kunnen we inzetten? • Duidelijkheid (verwachting): Hoe kan en mag je handelen?	• Sturend leerkracht-gedrag • Afspraken met ouders maken • Kind wordt opgenomen in gedragsprotocol • Time-in-plaats binnen de groep inrichten (stiltehuis, bakje met materiaal) • Gebruik zorgapp, overleg met team	• Actie ondernemen na herhaling • Informeer ouders over start gedragsprotocol en inzet OEPS-formulier & korte lijntjes houden • Duidelijkheid: afspraak op papier met ondertekening

2. Kind uit het zicht van medeleerlingen laten werken. 3. Opdracht meegeven (eenvoudig: het hoofd even op andere gedachten) 4. Time-timer inzetten (start met 10 minuten) 5. De plaats moet beschikbaar zijn. 6. Altijd een nagesprek met de eigen leerkracht • Leerkracht neemt telefonisch contact op met ouders.				
---	--	--	--	--

Onacceptabele situatie (fase 4)

Gedrag:

Leerling vertoont ernstig grensoverschrijdend gedrag.

Grensoverschrijdend gedrag kan uit het niets komen. Dus overgang van fase 1/2 naar fase 4 is tevens mogelijk.

Bij de overgang van fase 3 naar fase 4: ouders worden door de leerkracht uitgenodigd voor een persoonlijk gesprek, waarbij ook de directie wordt betrokken. Leerplicht wordt geïnformeerd.

Betrokkenen:

Leerling, ouder(s), leerkracht(en), ib, directie, DBG (deskundig bevoegd gezag, adviserend), leerplicht

Vanaf schorsingsmoment wordt ook onderwijsinspectie geïnformeerd.

****Bij een zware overtreding wordt intern besproken welke sanctie van toepassing is. De interne vertrouwenspersoon van Scala moet hiervoor benaderd worden.**

Beleid:

- Inzetten time-out buiten de klas
- Zie onderstaand **stappenplan binnen fase 4**

Schriftelijke vastlegging in sjabloon GBP in ESIS.

Leerkrachtgedrag	Begeleiding naar leerling	Begeleiding naar leerkracht	Concrete stappen	Ouders
• Regels, afspraken en consequenties zijn/worden benoemd. • Er is altijd een nagesprek. • Afspraak • "Hoe-verder-na-time-out" in overleg met IB/directie.	• Benoemen regels en consequentie. • Time-out-picto (rood) zodat collega's weten deze leerling niet aan te spreken. • Afgesproken plaats.	• Er is een time-outrooster. • Directie neemt contact op met ouders voor het plannen van een gesprek met leerkracht en de ouders.	• Time-outrooster - IB of - Directie of - OOP of - Kies groep of ruimte die het best past (denk aan familie). • Time-out-pictogram maken en ophangen	• Ouders worden op de hoogte gebracht: direct of direct na schooltijd. • Er volgt z.s.m. een gesprek met ouders. • De leerling kan pas na dit gesprek, na goed gemaakte

• Contact (telefonisch) met ouders opnemen. Reden van time-out. • Registratie time-out in Esis. • De leerling kan pas na dit gesprek, na goed gemaakte afspraken weer verder in de klas als deze door alle partijen zijn nageleefd.	• Time-timer inzetten • Er ligt “werk/spullen” klaar in een bakje. Aangepast werk voor de leerling.		(3 plaatsen) • Protocol in Teams/zorgdocumenten/ 2.zorgmap/ 3.informatie/ stappenplan GBP • Waar nodig wordt DGB en leerplicht ingeschakeld. • Time-out Bak met “werk” /spulletjes (x 3)	afspraken weer verder in de klas als deze door alle partijen zijn nageleefd.
---	--	--	---	--

Stappenplan binnen fase 4:

Fase	Gedrag	Sanctie	Door wie
Fase 4 – Onacceptabele situatie	Leerling vertoont ernstig grensoverschrijdend gedrag	Time-out buiten de klas (max. 1 uur), verplicht oudergesprek.	Directie, intern begeleider, DGB (adviserende rol)
Fase 4 – eerste herhaling	Leerling vertoont ernstig grensoverschrijdend gedrag	Schorsing: Één dagdeel onder verantwoording van de directeur. Leerkracht zorgt voor werktaken, waaraan zelfstandig kan worden gewerkt.	Directie, intern begeleider, DGB (adviserende rol)
Fase 4 – tweede herhaling	Leerling vertoont ernstig grensoverschrijdend gedrag	Schorsing: Één dag onder verantwoording van de directeur. Leerkracht zorgt voor werktaken, waaraan zelfstandig kan worden gewerkt.	Directie, intern begeleider, DGB, leerplicht
Fase 4 – derde herhaling	Leerling vertoont ernstig grensoverschrijdend gedrag	Schorsing: Twee dagen onder verantwoording van de directeur. Leerkracht zorgt voor werktaken, waaraan zelfstandig kan worden gewerkt.	Directie, intern begeleider, DGB, leerplicht
Fase 5 – Verwijdering			Opbouw richting verwijdering Schorsing mag niet gebruikt worden als wachtijd voor verwijdering. Verwijdering mag pas plaatsvinden als: Een andere school bereid is de leerling toe te laten. Er constructief overleg is geweest met ouders. De leerling tot die tijd de huidige school blijft bezoeken. Vanaf schorsing wordt ook de onderwijsinspectie ingelicht.

Sjabloon Gedragsbevorderingsprotocol in ESIS

Fase	Gedrag	Beleid	Door wie	Datum / beschrijving incident / contact ouders
Fase 1 Gewenste situatie Leerling vertoont gewenst gedrag of lichte afwijking	Dit is puur incidenteel en betreft nog relatief onschuldig gedrag. Denk hierbij aan een keer schelden, in spelsituatie een duw geven etc.	Corrigerende feedback (ik-boodschap), herinnering aan groepsregels, reflectiegesprek met leerling (Fides-symboliek)	Leerkracht	
Fase 2 Lichte afname gewenste situatie Leerling vertoont storend gedrag dat herhaald wordt	Denk hierbij aan: herhaaldelijk schelden, andere kinderen uitdagen en/of meer opzettelijk fysiek benaderen (slaan, schoppen), niet opvolgen van instructie van een volwassene binnen de school.	Tijdelijke aanpassing van werkplek, inzet beloningssysteem, telefonisch contact met ouders, schriftelijke vastlegging in leerlingdossier.	Leerkracht, intern begeleider (adviserende rol)	D.d.: Incident: contact ouders: Terug naar fase 1 / door naar fase 3
Fase 3 Sterke afname gewenste situatie Leerling vertoont onacceptabel gedrag dat groepsveiligheid beïnvloedt	Het betreft hier o.a. het volgende gedrag: - niet luisteren naar wat er gezegd wordt en/of het niet opvolgen van instructie van de leerkracht - verbaal ongepaste uitingen, zoals schelden, intimideren of verbale bedreigingen naar leerkracht of medeleerlingen - werkweigering, waarbij het opgegeven werk niet gemaakt wordt, terwijl dat wel de	Time-in binnen de groep (max. 10 min), geen interactie tijdens time-in, nagesprek, opname in gedragsbevorderingsprotocol, melding aan ouders, afspraak op papier (OEPS formulier met handtekening)	Leerkracht, intern begeleider, directie (adviserende rol) Van fase 3 naar 4 wordt leerplicht geïnformeerd.	D.d.: Incident: contact ouders: Terug naar fase 1 of 2 / door naar fase 4

	instructie van de leerkracht is - weglopen, waardoor toezicht niet mogelijk is - schreeuwen in de klas, waardoor de rust in de groep bewust verstoord wordt - Non-verbaal respectloos gedrag, zoals rollen met de ogen, seinen naar medeleerlingen - Gericht kapotmaken of verstoppert van materialen van een medeleerling of de groep - Fysieke agressie richting een medeleerling of de leerkracht in de vorm van schoppen, slaan, duwen, bijten, knijpen, met materiaal gooien.			
Fase	Gedrag	Sanctie	Door wie	Datum / beschrijving incident / contact ouders
Fase 4 Onacceptabele situatie Leerling vertoont ernstig grensoverschrijdend gedrag	Zie beschreven gedrag in fase 3.	Time-out buiten de klas (max. 1 uur), verplicht oudergesprek.	Leerkracht, directie, intern begeleider, DBG (adviserende rol), leerplicht	D.d.: Incident: contact ouders:
Fase 4 Eerste herhaling Leerling vertoont		Schorsing: Één dagdeel onder verantwoording van de directeur.	Directie, intern begeleider, DBG (adviserende rol), leerplicht	D.d.: Incident: contact ouders:

ernstig grensoverschrijdend gedrag		Leerkracht zorgt voor werktaken, waaraan zelfstandig kan worden gewerkt.		
Fase 4 Tweede herhaling Leerling vertoont ernstig grensoverschrijdend gedrag		Schorsing: Één dag onder verantwoording van de directeur. Leerkracht zorgt voor werktaken, waaraan zelfstandig kan worden gewerkt.	Directie, intern begeleider, DBG, leerplicht	D.d.: Incident: contact ouders:
Fase 4 Derde herhaling Leerling vertoont ernstig grensoverschrijdend gedrag		Schorsing: Twee dagen onder verantwoording van de directeur. Leerkracht zorgt voor werktaken, waaraan zelfstandig kan worden gewerkt.	Directie, intern begeleider, DBG, leerplicht	D.d.: Incident: contact ouders:
Fase 5 Verwijdering			Opbouw richting verwijdering Schorsing mag niet gebruikt worden als wachttijd voor verwijdering. Verwijdering mag pas plaatsvinden als: -een andere school bereid is de leerling toe te laten. -er constructief overleg is geweest met ouders. De leerling blijft tot die tijd de huidige school bezoeken.	D.d.: Incident: contact ouders:

			Vanaf schorsing wordt ook de onderwijsinspe ctie ingelicht.	
--	--	--	--	--